

Overraskelse, det var akkurat lige det, han havde ventet. Men fælles for de to ærede Medlemmers Betragtning var dette, at disse Oplysninger viste, hvor elendigt og daarligt den Lovgivning, der blev vedtaget i Foraaret 1921, havde virket. Det forekommer nu mig, at baade det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen og det ærede Medlem Hr. Olufson gør sig skyldig i en meget betydelig Misforstaaelse i deres Fortolkning af disse Tal. Jeg maa give det ærede Medlem Hr. Olufson Ret overfor det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, naar han siger, at disse Tal ikke kan overraske. Det kan ikke overraske, at de Køb af Ejendomme, der fandt Sted i Foraaret 1921, fandt Sted til meget høje Priser. Statsministeren omtalte for nylig det Omslag i Konjunkturerne, der fandt Sted i Slutningen af Aaret 1920, og som prægede hele Erhvervslivet og ogsaa Statens finansielle Stilling. Men for Ejendomspriserens Vedkommende indtraadte den store Forandring først senere i Sommeren og Eftersommeren 1921. Vi havde en Højkonjunktur for Ejendomspriser, ikke saa meget for selve Jorden, men navnlig for Bygninger, Besætninger, Redskaber og Inventar, som ikke blev bragt til Afslutning i 1920, men fortsattes ind i 1921. Vi ved alle, hvorledes det gik. Netop i Foraaret 1921 blev der foretaget Køb af Ejendomme til Udstykning, der gav meget store Tab, saa store Tab, at visse Udstykningsforeninger kom i økonomiske Vanskeligheder derved. Og det gjaldt ikke alene Ejendomme, der blev købt til Udstykning; men alle Landejendomme, der blev solgt paa dette Tidspunkt. Der sidder Landmænd, der har købt Ejendomme i Slutningen af 1920 eller Foraaret 1921 til Priser, der maa siges at være for høje i Forhold til det Prisniveau, vi nu er paa. Men jeg har imødekommet de Herrers Ønske, jeg har saa hurtig som muligt givet Oplysninger netop for det ene Aar.

Nu siger det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen, at han købte samme Aar Ejendomme til Udstykning til en betydelig lavere Pris. Jeg ved ikke, hvad det ærede Medlem mener dermed. Men det er maaske et Udslag af hans sædvanlige Beskedenhed. Han vil gøre opmærksom paa, at han forstaaar at købe til billige Priser; medens de Klodrianer, der har beskæftiget sig med Ejendoms køb til Udstykningsforeninger og andet, ikke har haft Begreb om at købe paa rette Maade. Jeg tror nu alligevel, det ærede Medlem tager fejl. Thi der er stor Forskel paa, om man har købt Ejendommene i Foraaret 1921 eller Efteraaret 1921. Det ærede Medlem sammenligner her to Ting, der slet

ikke kan sammenlignes. De Ejendomme, som Jordlovsudvalget købte paa Statens Vegne, var Ejendomme, der nok blev købt i det samme Finansaar; men de blev købt i Vinteren 1921—22 og anvendtes til Udstykning i Foraaret 1922. Det er da ikke til at undres over, at disse Ejendomme er betydelig billigere. Hvis de ikke havde været det, maatte jeg sige, at de havde været meget daarligt købt.

Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen fremhævede ogsaa, at ved de Køb, han havde foretaget, var der meget mere Hartkorn i Jorden og Prisen; end Tilfældet havde været for de Ejendoms køb, der havde fundet Sted i Jylland. Her staar vi ved den anden Misforstaaelse i de Herrers Argumentation. Det maa erindres, at de to Jordlove nok virker Side om Side; men Forholdet er dog det, at Loven af 4. Oktober 1919 navnlig virker paa Øerne, medens Loven af 1921, saaledes som det ogsaa er Hensigten, da den blev vedtaget, hovedsagelig virker i Jylland. De Tal, der foreligger om Antallet af oprettede Husmandsbrug, viser ogsaa, at denne Hensigt er naaet. Men naar det er Tilfældet, kan det ikke undre nogen, der er kendt med Forholdene, at der er mere Hartkorn i de Ejendomme, der udstykkes paa Øerne, end i dem, der udstykkes i Jylland. I det hele mener jeg, at Hartkornsbetragtninger let fører ud i det fuldkomment meningsløse, i denne Forbindelse er det et ganske umuligt Grundlag. Der findes meget nykultiveret Jord i Jylland, der i Dag har lige saa megen Dyrkningsværdi som gammel kultiveret Jord i Jylland og paa Øerne, men hvor den nykultiverede Jord, fordi det tidligere har været Hede, omtrent ikke har noget Hartkorn. Det, det ærede Medlem Hr. Pinstrup fremdrog, er ikke noget enestaaende, det maa de vide, der er kendt med Forholdene, saaledes ligger det. Der kan være mange fortrinlige Ejendomme i Jylland, der næsten ikke har Hartkorn, men som gaar ind i Omsætning og Handel til Priser; som, hvis man vilde foretage noget saa meningsløst som at regne ud pr. Td Hartkorn, kunde komme op i 100 000 Kr. eller mere pr. Td Hartkorn.

Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen sagde, at det var alt for høj en Pris, der var betalt for Jorden, og naar man saa undersøger, paa hvilket Grundlag man bygger denne Opfattelse, saa er det jo det, at Jordværdien siger noget andet. Men der, maa jeg sige, foreligger ogsaa en Misforstaaelse. Jordværdien er jo ikke noget Grundlag for en Bedømmelse af, hvad